

Θεατρικό μονόπρακτο, βγαλμένο από τα σπλάχνα των Μνημονίων στην Ελλάδα του 21ου αιώνα. Σκηνικό: Χειμώνας, Γενάρης μήνας. Το εορταστικό πνεύμα απομακρύνθηκε, τα στολίδια μαζεύτηκαν, η πόλη αποκτά, στο βαθμό που το μπορεί, μια κανονικότητα.

Κέντρο. Απόγευμα. Πλούσιο πλάγιο χειμερινό φως σε χρυσές αποχρώσεις κάτω από καταγάλανο ουρανό. Κίνηση λίγη. Δρόμος στενός, κάθετος στη μεγάλη λεωφόρο. Κτίριο παλιό, κάπως ατημέλητο, για κάποιους λιγότερο ενοχλητικό από το επιτηδευμένο μοντέρνο στυλ που επιδιώκει να επιδεικνύει το μέτρο της επιτυχίας.

Στον πρώτο όροφο, μεσιτικό γραφείο. Στα ενδότερα, αίθουσα μικρή, τραπέζι γυάλινο οβάλ, μια παραφωνία μέσα στο παλιό οίκημα. Ακριβώς απέναντι πολύ κοντά, μπαλκονάκι άλλου παλιού κτιρίου, όπου κοστουμάτοι βγαίνουν βιαστικά για ένα τσιγάρο. Ταυτόχρονα κοιτούν το κινητό τους, στέλνουν κάποιο μήνυμα, κάνουν ένα αγχωμένο τηλεφώνημα και μόλις ολοκληρώνεται η συνδυασμένη σπονδή στον καπνό και στην κινητή τηλεφωνία, μπαίνουν μέσα.

Στο τραπέζι κάθονται δυο στελέχη του μεσιτικού γραφείου και ο πωλητής. Στην Ελλάδα του 2018 κανείς δεν πουλά από κέφι ή επιθυμία αντικατάστασης με κάτι άλλο. Οι περισσότεροι πουλούν από ανάγκη, αντικαθιστώντας οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο με ένα χρέος. Μπορεί να είναι χρέος από δάνειο, μπορεί να είναι χρέος από φορολογία ή συνηθέστερα χρέος από φορολογία επί φορολογίας.

Έτσι για να κλείσουν τρύπες που δεξιολογικά έχει ανοίξει το κράτος, οι τράπεζες και οι

φερόμενοι ως δανειστές. Είναι μια επίπονη διαδικασία. Μια θυσία και μάλιστα άνευ αντικειμένου καθότι ο ούριος άνεμος για την Τροία δεν θα φυσήξει, ακόμα και αν κουβαληθεί στην Αυλίδα η Ιφιγένεια. Απαισιόδοξο; Ίσως. Ρεαλιστικό; Οπωσδήποτε.

Το σφάγιο, το περιουσιακό στοιχείο δηλαδή, απότοκο μιας επαγγελματικής τροχιάς εβδομήντα χρόνων, μεγάλωσε τρεις γενιές και γνώρισε τρία, προς το παρόν μνημόνια. Το πρώτο μνημόνιο το γονάτισε, το δεύτερο το εκτέλεσε και το τρίτο ελπίζουμε να το θάψει. Δια της πωλήσεως. Διότι αν δεν ταφεί, δηλαδή πωληθεί - στην argot σκοτωθεί -, θα παρασύρει ως βαρίδι και ότι άλλο υπάρχει δίπλα του.

Η ψυχολογία του πωλητή ακροβατεί. Από την μια νιώθει ταπεινωμένος που σκοτώνει κάτι που φτιάχτηκε με κόπο, οικονομίες και αγωνίες, από την άλλη θέλει να απαλλαγεί, ώστε να ανακουφιστεί από τους επαναλαμβανόμενους εκφοβισμούς του κράτους, που φθάνουν σε αυτόν είτε με συνεχή e-mail με αποστολέα πίσω από τον βαρύγδουπο τίτλο: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ, ενίοτε δε και ανήμερα της Παναγίας, είτε από το ευρύτερο κλίμα των ειδήσεων που εισβάλλει τόσο απειλητικά στην καθημερινότητα.

Σε αυτές τις σκέψεις βυθισμένος περιμένει τον αγοραστή, οποίος εμφανίζεται με δωδεκάλεπτη καθυστέρηση, έχοντας διαζύγιο με το χαμόγελο, ένα βλέμμα άδειο και μια ομοεθνή του για συνοδεία. Το ζευγάρι προέρχεται από την μακρινή Τσάινα. Ήταν αγέννητοι όταν ο Μεγάλος Τιμονιέρης κήρυξε την Πολιτιστική Επανάσταση όπου έπεσε το μεγάλο λεπίδι. Αγέννητοι κι όταν δέκα χρόνια αργότερα, όταν ο Μ.Τ. εγκατέλειπε τα εγκόσμια και η Π.Ε. έκλεινε τον αιματηρό κύκλο της.

Το πρώτο λεπτό της συνάντησης, κύλισε με το Κινέζικο ζευγάρι τόσο απορροφημένο από το χλωμό φως του έξυπνου κινητού τους, ώστε η ευγενική γραμματεύς χρειάστηκε να ερωτήσει τρεις φορές, αν ήθελαν έναν καφέ. Η καταφατική απάντηση ήρθε δια νεύσεως της κεφαλής, την ώρα που το ψυχρό φως της οθόνης έδινε μια περίεργη ανταύγεια πάνω στις κίτρινες επιδερμίδες.

Ανέκφραστοι κοίταξαν τον πωλητή, οποίος ήταν έτοιμος να φτάσει στο πρώιμο συμπέρασμα, ο,τι δεν προσπαθούσαν να κρύψουν το όποιο συναίσθημα είχαν, αλλά ήταν πιθανότατα απαλλαγμένοι από αυτό το βασανιστικό ανθρώπινο χαρακτηριστικό. Το συναίσθημα και την έκφρασή του.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που τους συναντούσε. Είχε σπαταλήσει τρεις ώρες από τη ζωή του ένα φθινοπωρινό απόγευμα. Μέχρι που βράδιασε. Κατέφθασε και τότε κάποιος μισάωρο καθυστερημένος, με την πάγια δικαιολογία της κίνησης. Την επόμενη ώρα κατέπλευσαν και άλλοι έξι ομοεθνείς του. Εξέταζαν εξονυχιστικά το σφάγιο, τηλεφωνούσαν, φωτογράφιζαν και επικοινωνούσαν με συλλαβές που έμοιαζαν με διαταγές. Αποχώρησαν όπως ήρθαν, χωρίς να χαιρετήσουν. Με συμπεριφορά ανάμεσα στο φόβο και στην απαξία.

Όταν μετά από λίγες μέρες η κουβέντα ήρθε στα οικονομικά, ο επικεφαλής τους, έκαμε μια προσφορά στα 5/9 του ζητούμενου ποσού. Το οποίο ζητούμενο ποσό ήταν το μισό από αυτό που είχε προσφερθεί στον πωλητή, π.Μ., το 2007 για την ακρίβεια. Πρώτη εκτίμηση του πωλητή ήταν, με λαϊκό τρόπο, χωρίς φυσικά να την εκφράσει ότι: *«Μάθανε ότι γαμιόμαστε πλακώσανε και οι γύπες»*

. Μετά από διαπραγματεύσεις, ο αγοραστής ανέβηκε ένα ένατο κι έφτασε στο δυσθεώρητο 6/9.

Η δουλειά όμως κόλλησε, καθώς ο αγοραστής επιθυμούσε ως προκαταβολή να καταβάλει το 3% μόνον της αξίας. Η αντιπρόταση του πωλητή ήταν πως οτιδήποτε λιγότερο από 15% δεν το συζητούσε. Πέρασαν οι εβδομάδες, ο πωλητής πέταξε αλλού για μπιζνες, όπως και από αλλού ήρθε έτερος αγοραστής που και αυτός εξέτασε το αντικείμενο, έδωσε μια βελτιωμένη προσφορά, και πέταξε και αυτός για αλλού ακολουθώντας την μαγική λέξη κέρδος, σε ένα πλανήτη όπου το χρήμα δεν έχει σύνορα μήτε ίχνος ντροπής πια.

Μέχρι που επανήλθε ο πρώτος, ο εκ Τσαίνα. Του είπε λοιπόν το μεσιτικό γραφείο, πως υπάρχει μια νέα πρόταση, καλύτερη και ότι αν ακόμα ενδιαφέρεται θα πρέπει να επαναπροσδιορίσει την προσφορά του. Ως προς τούτο, ζήτησε συνάντηση, με τους εκπροσώπους του μεσιτικού γραφείου και τον πωλητή. Στα γραφεία του, διότι διατηρεί και τέτοια στην Ελλάδα. Του δόθηκε η απάντηση πως η συνάντηση θα γίνει στην έδρα του μεσιτικού γραφείου.

Συμμορφώθηκε και να λοιπόν το κουιντέτο, ο Έλλην πωλητής, η Ελληνίδα εκπρόσωπος του μεσιτικού γραφείου, ο Έλλην συνάδελφος της και οι Κινέζοι αγοραστές. Ο αγοραστής δεν ομιλεί την Αγγλική και χρέη μεταφράστριας κάνει η συνοδός του.

Αγοραστής: *«Μα γιατί διαπραγματευτήκατε πάλι, αφού είχαμε μια συμφωνία».*

Πωλητής: «Δεν είχαμε συμφωνία. Αυτό που είχαμε, να σας θυμίσω, ήταν μια μεγάλη διαφορά στο ύψος της προκαταβολής, και επιπροσθέτως εξαφανισθήκατε για ένα μήνα ή και περισσότερα.»

Αγοραστής: «Ναι εκείνη την εποχή είχα αγοράσει κάτι άλλο, δεν είχα άμεσα τα χρήματα και έπρεπε να φύγω.»

Πωλητής: «Ακριβώς, δεν λέμε κάτι το διαφορετικό. Συνεπώς δεν υπήρξε καμία συμφωνία.»

Αγοραστής: «...και τι μπορούμε να κάνουμε τώρα;»

Πωλητής: «Ακούστε, για να μην μακρηγορούμε, θα σας πω το τίμημα και τι ποσό απαιτείται ως προκαταβολή για το προσύμφωνο. Να θέσω υπ' όψιν υμών, ότι σε αυτά που θα σας πω δεν υπάρχει περιθώριο διαπραγμάτευσης. Η συμφωνείτε και προχωρούμε, ή διαφωνείτε και δεν γίνεται η δουλειά. Σας το εξηγώ εξ αρχής, για να μην κουραζόμαστε. Η μέρα είναι Τρίτη, σκεφτείτε το με την ησυχία σας και μέχρι την επόμενη Δευτέρα, θα επιθυμούσα μια απάντηση.»

Ακολούθως ο πωλητής αναφέρει το ποσόν το οποίο ήταν στα 7/9 της πρώτης τιμής, κατά ένα ένατο υψηλότερη δηλαδή από την τιμή που είχε ήδη προσφέρει ο αγοραστής, ενώ το ποσό της προκαταβολής παρέμεινε σταθερό στο 15% της αξίας.

Μεσολαμβάνει λίγα δευτερόλεπτα ώστε να μεταφραστούν τα ποσά, οπότε - οπότε συμβαίνει το αναπάντεχο.

Ο αγοραστής σηκώνεται απότομα από το τραπέζι, δίνει μια εντολή στη συνοδό του, άρχισε να ψελλίζει κάτι με έντονο εκνευρισμό, πιθανότατα πουςτιρλίκια εις την Κινεζική, άνοιξε την πόρτα της αίθουσας με τόση ορμή ώστε να χτυπήσει με κρότο, συνέχισε μιλώντας, δηλαδή βρίζοντας, χτύπησε με πάταγο και την εξώπορτα και κατέβηκε κουτρουβαληδόν το κλιμακοστάσιο, ανακατεύοντας τον αέρα με κοφτές, θυμωμένες ακαταλαβίστικες

συλλαβές. Η μεταφράστρια ακολούθησε πανικόβλητη, χωρίς να χαιρετήσει, δίχως κάποια έστω γκριμάτσα, αποφεύγοντας να κοιτάξει οποιοδήποτε στα μάτια. Τίποτα το ανθρώπινο.

Στην αίθουσα έχουν μείνει τρία κρεμασμένα σαγόνια, που κοιτιούνται με απορία. Από την ανοικτή πόρτα προβάλλει η γραμματέυς, χωρίς λόγια με μια έκφραση του τύπου: τι συνέβη; Ο πωλητής, σημαντικά μεγαλύτερος ηλικιακά από τους παριστάμενους, σπάει τη σιωπή της απορίας λέγοντας:

«κάτι τέτοια, μας κάνουν να μαθαίνουμε καλύτερα τους ανθρώπους»

«πράγματι» απάντησε ο μεσίτης.

«Τι ήταν αυτό;» ερώτησε αμήχανα η μεσίτρια, συμπληρώνοντας. *«Ποτέ δεν μου έχει ξανατύχει»*

Πωλητής: *«Λοιπόν, αν υποτεθεί ότι επανέρχεται, πράγμα που δεν νομίζω και δεν θέλω, αν όμως συμβεί κάτι τέτοιο, προκειμένου να ξανακάτσουμε στο ίδιο τραπέζι θα τον υποχρεώσετε ενώπιον όλων να ζητήσει συγνώμη για την συμπεριφορά του. Και τότε θα ξαναμιλήσουμε».*

Μεσίτης: *«Θαρρώ ότι το είχε σίγουρο, ότι είχε ήδη κλείσει τιμή μεταπώλησης, όχι ότι από την νέα τιμή δεν θα κέρδιζε, αλλά το κέρδος θα ήταν μικρότερο, και επίσης ένιωσε μειωμένος ο εγωισμός του».*

Μεσίτρια: *«Απαράδεκτη συμπεριφορά, ακόμα και αν ένιωσε προσβεβλημένος, χωρίς να καταλαβαίνω το γιατί, ήταν αδικαιολόγητος, αντιεπαγγελματικός, και αγενέστατος.»*

Πωλητής: *«Θα σας πω κάτι που συχνά έλεγε ο γέρος μου, περπατημένος άνθρωπος του 20ου αιώνα: Να φοβάσαι την παλιά πουτάνα και τους καινούργιουςπραματευτές. Θαρρώ, ότι ο άνθρωπός μας οπωσδήποτε δεν είναι το πρώτο και ότι το δεύτερο, σε*

*κάθε περίπτωση είναι σαφώς χειρότερο και πολύ πιο απρόβλεπτο
».*

Ο πωλητής επιμένει: «Αν, πάλι, υποτεθεί ότι επανέρχεται, πράγμα που δεν νομίζω και δεν θέλω, αν συμβεί κάτι τέτοιο,□ θα πρέπει να τον χρεώσουμε ένα ποσό, διότι καταφέραμε□ να του γεννήσουμε ένα συναίσθημα, μια έκφραση. Έστω κι αυτή τη οργή, που η θρησκεία θεωρεί θανάσιμο αμάρτημα. Αλλά καλύτερα άνθρωπος και αμαρτωλός παρά αμοραλιστήςπραματευτής».

Η ατμόσφαιρα αποσυμπιέστηκε, κάποια χαμόγελα σχηματίστηκαν και να που ένας Κινέζος, που έγινε Τούρκος, μας έδωσε ένα ακόμα στοιχείο των Μνημονιακών καιρών. Θα ήταν πολύ πιο καλά αν δεν έπιπτε ως οβίδα το ερώτημα του ενός μεσίτη προς τον άλλον. Ήταν κάτι σαν τελειωτικό χτύπημα.

«...και τώρα τι θα γίνει με 'κείνη την μονοκατοικία των 4 εκατομμυρίων που ήθελε ;» Ακούστηκε πάρα πολύ άσχημα. Σαν πυροβολισμός.

Ο πωλητής αποχαιρέτησε και βγήκε στους δρόμους. Ο ήλιος είχε πάρει τα πολύ πορτοκαλιά του, η πόλη έμοιαζε λιγότερο άσχημη, το αεράκι κρύωσε και τα άδεια εγκαταλελειμμένα καταστήματα, υπογράμμιζαν τα προβλήματα των εποχών.

«Ποιος ξέρει, ποιο τσακάλι αυτή τη στιγμή, γυροφέρνει κάποιο πτώμα, κάπου στην πόλη υπό τις ευλογίες της πολιτείας και των αποκαλούμενων δανειστών», αναρωτήθηκε.

